

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

79. ÉVFOLYAM

2009 DECEMBER

No.6 (379), Vol. 79, December 2009, USPS 178-560

6. SZÁM

BETHLEHEMI PÁSZTOROK NYOMÁBAN

Olvasd: Lukács 2:16-20.

Karácsony drága ünnepén újra meg újra felhangzik a nagyszerű evangélium a Megváltó születéséről, részben a betlehemi születés körülményeire utalva, részben pedig, ahogy János apostol fogalmazta meg abban az egyszerű mondatban, amely hírül adta Istennek a világba való belépését, igazán nagyon komolyan és méltóságteljesen, amikor kijelentette: Az Ige testté lett és lakozott miközöttünk. Persze mindnyájan, ki-ki a maga élethelyzetében, még lelkünkbe mustrálgatjuk, ízleljük ennek a nagy és kimondhatatlan horderejű ünnepnek a jelentőségét a maga sokszínű lehetőségében, amint házról-házra, családról-családra, a Bibliából elolvasva, a templomban meghallgatva szembesülünk a csodálatos történettel, mely szerint Betlehemben angyali seregek adták előbb egyszerű pásztorok tudtára, hogy beteljesedett az évszázados, sőt évezredes ígélet:

A Dávid városában megszületett a Megtartó, az Úr Krisztus. Fülünkben és a szívekben visszacsengenek a karácsonyi dallamok, s talán nem bosszankodunk sokat amiatt, hogy a szekularizáció hivei minduntalan kísérletet tesznek, sőt itt-ott eredményt mutathatnak fel, a karácsonynak a közéletből való kiiktatása tekintetében. Hiába törik magukat, s ez nem a 21. század sajtátossága, hiába ágálnak, az evangéliumnak, Isten örömhírének nem lehet gátat szabni. Ha máshol nem, a templomok mélyén, a családi házakban, néhány ember együttlétében, a lélek és szív imádságában, még szomorúság és háború közepette is, Isten beleszól az Ő teremtet világába, ha nem harsonával és égi szózzal, de akkor is így. Nagy örömet hirdetek nektek.

S ennek az örömhírnek járnak utána a pásztorok, s később a rendkívüliség-

re muató csillagot is ezért követik a háromkirályok, hogy megbizonyosodjanak arról, amit hirdettek nekik. A pásztorok tehát felkerekednek, hogy megtalálják azt, Akiről csak annyit tudtak, hogy bepolyálva fekszik egy jászolban. Szívük jó iránytűnek bizonyult, mert meg is találták ezt a Gyermeget, ahogy az ünnepnek az igéjéből megtudjuk.

Számunkra fentebb utalt igénk utolsó mondata jelenti a kihívást. Mert nemcsak ma, hanem mindenkor azt igényli tőlünk az evangélium, a megváltás örömhíre, hogy azért szüntelenül dicsőítsük és magasztaljuk Isten. Karácsonynak – Isten hozzánk hajlásának – nem szórakoztatás a célja és értelme. Nem a szünnap a jelentős, még nem is szépen díszített karácsonyfa, s legyünk merészek, az sem, hogy mennyi ajándékot adunk vagy kapunk. Mellékesen, milyen jó lenne ezt gyermekeinkkel is megértetni. Karácsony a földi, látható, megtapasztalható kezdete a megváltás, az isteni bűnbocsátó és szabadító szeretet folyamatának, mely képletesen mondva néhány mérfölddel arrébb teljesedik be: a Golgota keresztfáján.

Pontosan hogyan is dicsőítették magasztalták Isten a pásztorok nem tudni, de azért ujjongtak, mert megváltásuk és megtartásuk bizonyosságáról zenghettek dicséretet. Nem lettek gazdagabbakká földi értelemben, nem múlt el, ha volt nyomorúságuk, nem változott az életforma, de gyökeresen mássá lett e betlehemi Kisgyermekben életüknek a minősége és kimenetele.

Jó lenne azt is tudnunk, hogy a pásztorok Isten dicsőítő és magasztaló ujjongása életükben milyen további tartalommal telítődött meg, s milyen felelősségrevonással, kérdésekkel, gúnynyal, csúfolkodással kellett szembenézniük azért, mert vallást tettek az Isten Krisztusban valóra vált, megváltó szeretetéről. Hiszen kiderül, hogy az

Isten dicsőítésében és magasztalásában nem lehet mintegy bezárkozva maradni, hanem annak a dicsőítésnek és magasztalásnak, amint ebben a világban elhangzik, többféle következménye is van. Nekünk pedig az alig elmúlt fél-évszázad tanúskodik arról, hogy keresztyénnek lenni bizony nem egyszerű dolog. Ha komolyan vesszük és komolyan gyakoroljuk, akkor minduntalan kitesszük magunkat zaklatásnak, megnemértésnek, sőt még életünk is veszélybe kerülhet.

Ne áltassuk magunkat még itt Amerikában sem, hogy könnyű keresztyénnek, Krisztust megvallónak, Krisztust követőnek lenni. Nem kis dolgok azok, amiket hallunk, olvasunk az ünnepek előtt. Lehet, valaki talán vállalt von, de annak tiltása, hogy boldog karácsonyt kívánjanak áruházi vagy állami alkalmazottak, hogy karácsonyi játékot nem engednek a jászoljelenettel befejezni egyik-vagy másik iskolában, hogy ugyancsak iskolákban karácsonyi koncerten az iskolazenekar nem játszhat karácsonyra mutató éneket (még csak dallammal sem), végtelen komoly és mélyreható kihívás abban a tekintetben, hogy mi, akik könnyedén keresztyénnek mondjuk magunkat és érzelmesen belemerülünk a karácsonyi hangulatba, mit is ünnepelünk igazán.

Az angyal a pásztoroknak az mondta: Menjete el Betlehembe és nézzétek meg. S mi, akik ezt az üzenetet olvassuk, felolvasva halljuk, vajjon elme gyünk-e. Nem a földrajzi Betlehembe, hanem ahhoz az áldott találkozáshoz, amikor a kételkedő Tamással, mert előbb még meg kell érteni, mit is mond Jézus maga, hogy Neki szenvednie kell és meg kell halnia és harmadnapon feltámadnia, szóval a kételkedő Tamással együtt mondjuk: Én Uram, én Istenem! Nekünk tehát már karácsonykor is ilyen komoly a Gyer- [✓]

mekkel való találkozás. Nem lehet igazán elgügyögni a kicsi babával, hogy milyen kedves, milyen édes. Itt, már karácsonykor, a megváltásról van szó, arról, hogy mindnyájan bűnösök vagyunk, és Isten előtt csakis ennek a Gyermekeknek, a Megváltónak az érdemeért, a Benne való hit által állhatunk meg. De ez a hit, nem, ez a bizonyosság veszélyes. Talán itt nem köveznek meg, vagy kardélre sem hányanak, bár van még olyan hely a világban, ahol mindez megtörténik, azaz megismétlődik, csak azért, mert emberek ennek a Gyermekeknek a követőiként vallják magukat és ebből a követésből egy jottányit sem engednek.

Karácsony mindig visszatérő drága alkalom arra, hogy elmenjünk és megnézzük ezt a Gyermecket, Akinek a jele a jászol és a pólya. De karácsony egyben, pásztorok példájára, misszió is, hogy az Istent, ilyen kimondhatatlan értékű ajándékáért dicsőítsük és magasztaljuk, és ez a dicsőítés és magasztalás általunk legyen hangos és hiteles ebben a világban. A világ nem ismeri, nem akarja ismerni, a világot – benne a hitetleneket, az ellenkezőket, az eltévelyedetteket – zavarja ez a krisztusi örömhír, melynek nincs más célja, mint az Isten és ember közötti kiengesztelődés megvalósulása. Ezért már karácsonykor – és később a keresztfá áldozatában, a feltámadás dicsőségében is – hozzánk szól az Úr kérdése: Ti, kinek mondotok engem? Adja a Szentlélek mindnyájunk szívébe, hogy allelujás örömmel így válaszoljunk minden ember épülésére: Te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia. - bb

Kedves Olvasóinknak örömmel teljes áldott karácsonyi ünnepeket és kegyelmeben gazdag békés új esztendő szeretéssel kíván

a Szerkesztőség és az AMEK tisztikara.

KARÁCSONYI IMÁDSÁG

Mindenható jó Istenünk!

Add, hogy üdvözítő kegyelmed megjelenése Bethlehemben mindenkor megörvendeztesse a világot.

Add, hogy az öröm, a békesség, és a szeretet ne csak most töltsse be az életünket. Tégy alkalmassá bennünket, hogy a nekünk hirdett örömhír hordozói és továbbadói lehessünk.

Add, hogy ne legyünk érzéketlenek a világ bajai iránt. Ne engedd, hogy közönyössé váljunk az erőszak számtalan megnyilvánulása láttán, s hogy elfelejtsünk könnyörögni Hozzád a háborúktól és természeti csapásoktól szenvedőkért. Kérünk enyhítsd a szenvedést bárhol is éri az embereket ezen a földön.

Vezess minket igazi őszinte szeretetre. Hadd hallják meg általunk gyógyító szavad, akik lelki sebet hordoznak. Te irányítsd tetteinket, amikor szenvedők kiáltanak utánunk. Segíts, hogy ne csak önmagunkat, szeretteinket, barátainkat tudjuk szeretni, hanem elenségeinket is.

Öleld át szeretettel hazánkat, népünket, otthonainkat. Add bölcseségedet azoknak, akik felelősséget hordoznak, és ébreszd fel azok lelkiismeretét, akik a felelősséget el akarják háritani maguktól.

Vond közösségedbe a bűnük terhe alatt roskadókat, és nyugtalanítsd azok lelkiismeretét, akik bűnben akarnak megmaradni. Könyörgünk azokért is, akik testi vagy lelki terror alatt élnek, akiket a magány gyötör, és akiknek élete kiüresedett, akiket sírás fojtogat, vagy torkukra fagyott a kiáltás, akiknek céltalánna és célt vesztetté vált az életük.

Velünk vagy, Urunk! Juttasd ezt eszünkbe életünk minden napján. Hátatelt szívvel magasztalunk, mert megjelent üdvözítő kegyelmed a világban. Add, hogy erről sokaknak bizonyosságot tegyünk életünkkel, hogy minden embert elérje a Te szereteted és kegyelmed. Hiszen megszületett a Megváltó, Akit Immanuelnek ne-

veznek, amely azt jelenti: "Velünk az Isten". Óáltala vezess minket az új esztendő útjain, Aki Veled és a Szentlélekkel Isten, él és uralkodik mindörökkön örökké.

EILK - szerkesztett szöveg

KARÁCSONYI ÉNEK

Mennyből jövök most hozzátok,
Jó hírt mondok, jer, halljátok,
Boldog örömet hirdetek,
Méltán repes ma szívetek.
A Megtartó ma születék,
Kiben vigad a föld s az ég,
Egy ártatlan kis csecsemő,
Lelketek üdve lészen Ő.
Ez Krisztus, Istennek Fia,
Ki mennyből földre szállt le ma;
Ő üdvözít, Ő törli el
Világ bűnét szent vérivel.
Mit annnyi szív epedve kért,
Amit Isten rég megígért,
Ő hozza, Tőle nyerheted
Az üdvöt, örök életet,
Ráismertek, ez a jele:
Kemény jászol a fekhelye;
Szegénység annak bölcsője,
Ki világ Üdvözítője.
Ó, jertek, mi is örvendjünk,
A pásztorokkal bemenjünk:
Lássuk, hogy mit ad Istenünk
Ő szent Fiában minekünk.
Nyílj meg, szívem, s fogadd be Őt,
Az áldott égi csecsemőt,
Ki a világ üdvére jött,
Borulj le jászola előtt!
Üdvözlégy drága Jézusom,
Én bűneimben orvosom!
Lelkem Hozzád kívánkozik,
Téged imádlak holtomig.
Ó, én szerelmes Jézusom,
Édes megváltó Krisztusom,
Vedd fel kegyesen ügyemet,
Tedd magadévá szívemet.
Ó, kedves vendég, nálam szállj,
Bűnömtől ne iszonyodjál;
Emeld magadhoz hívedet,
Jer, térj be, örök szeretet.
Tedd hajlékoddá szívemet,
Erősítsd gyenge hitemet,
Hogy el ne felejthesselek,
Sőt örökké dicsérjelek!

Luther Márton (EEÉ 110)

A VÉGTELEN FORRÁS

Karácsony. Megható, ahogy feltör a szeretet utáni vágy az emberekből ezekben a napokban. Ezért fáj ezen az estén a magány – fáj talán egy frissen hantolt sírra gondolni. Ezért emlegetjük a gyermekkori karácsonyestéket; vártuk, hogy megszólal a csengő, hogy kigyúlnak a gyertyák. Manapság talán a jó karácsonyi ebédnél fontosabb egy üdvözlőlapon, pármondatos telefon. Szeretetszomj. Adni és kapni. Boldoggá tud tenni emberek szeretete. Sokat beszélünk a szeretetről, szinte hozzátartozik az ünnep fogalmához.

De valami még sincs rendben, hiányzik a nagy többlet, amit a Biblia így fejez ki: "... úgy szerette Isten e világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta..." (János 3:16.) Isten valóban szeret, és arra teremtett bennünket, hogy szeressük Őt és egymást.

Mégis közbejött valami. A bűneset után Ádám így felelt Istennek: "Megtudtam... Ezért rejtőztem el." (1Mózes 3:10.) Ezért kezdődött így karácsony éjjelén az angyalok szózata: "Ne féljétek..."

Szép és jó, hogy egymást keressük ezen a napon. Ha szeretünk valakit – abban tükröződik Isten terve és szándéka. Megalósul valami a nagy harmóniából.

Ne féljétek! Ne meneküljétek. Ne legyetek nyugtalanok, Jézusban új üzenet jelent meg, az, hogy Ő kegyelemmel és igazsággal teljes, az Ő szeretete nem látszat, nem emberi frázis. Nála nincs változás vagy fény és árnyak váltakozása.

A csillogó karácsonyfa csak egy ideig van nálunk. A családi együttlét kellemes hangulata nem tart soká. A díszeket leszedjük, a karácsonyfák kikerülnek az utcára. Mi jön az ünnep után? A hétköznapok. Gondok, szürkeség, küzdelem.

A szeretet forrását kell megtalálni. Mi magunktól nem győzzük, hogy szeressünk, megbocsássunk, hogy másokat elhordozzunk. Igen. Mert szeretni azt jelenti: Elhordozni a másikat. Ahogy Pál mondja: "Egymás terhére hordozzátok..." (Galata 6:2), de nem csak az ünnepeken.

Karácsony a szeretet végtelen forrását tárja fel. Nem az a döntő, hogy az emberek szeretik egymást – hanem

hogy Isten szereti a világot. Jézus magára veszi a világ bűnét, közönyét, megvetését. Közénk jön. Ismeri lelkünk nagy hiányérzetét és örök szomjúságát, amely addig tart, amíg Istent meg nem találjuk.

Nem elég a pótlékokban keresni karácsony örömét. Drága ajándékok, pazar ebéd mellett is üres lesz a karácsonyod, míg bele nem kerülsz Isten vonzásába. Szeretetet szomjazó lelkünk csak Őbenne jut békességre.

Gáncs Aladár ev. lelkész - e.é.

ÖRÜLJÉTEK MINDENKOR

FILIPPI 4:4-5.

Ádvent negyedik, egyben karácsony hetében az ünnepi üzenet Istennek a testté lett Igében közénk jött szeretetét hirdeti. "Az öröm a hit gyümölcse; meg kell ahhoz igazulni, hogy valaki örülhessen az Úrban. Krisztusnak azért kellett emberré lennie, hogy Benne újjászülessünk." (Luther) Az ádventi időszak utolsó napján "lelkünk sóvárogva várja az Urat, mert Őbenne örül a mi szívünk" (Zsoltár 33:20-21). Mária így énekelt: "Magasztalja lelkem az Urat, és az én lelkem ujjong Isten, az én Megtartóm előtt..." (Lukács 1:46-47) Pál is kéri: "...mindenkor hálaadással tárjátok fel kéréseiteket Isten előtt..." (Filippi 4:6)

Szentestén beteljesült az ígélet, és "megjelent az Isten üdvözítő kegyelme minden embernek". (Titusz 2:11) Ezt az angyal előre bejelentette Józsefnek: Mária "Fiút fog szülni, Akit nevezze el Jézusnak, mert Ő szabadítja meg népét bűneiből." (Máté 1:21). Pál örömhíre is Róla szól: "Ez a Jézus Krisztus a mi Urunk..." (Róma 1:4). Dicsérjük Istent: "Áldott az Úr, hogy meglátogatta népét, és váltságot szerzett neki." (Lukács 1:68)

Az első karácsonyon a pásztorok megtalálták a jászolban fekvő kisgyermeket, s hazamentek "dicsőítve és magasztalva az Istent mindazért, amit pontosan úgy hallottak és láttak, ahogyan Ő megüzente nekik." (Lukács 2:20). Miért jött el az Üdvözítő? Pál válasza, hogy Isten "kegyelméből megigazulva reménységünk szerint részesei legyünk az örök életnek." (Titusz 3:7) És az "Isten szeretete abban nyilvánult meg irántunk, hogy egyszülött Fiát elküldte a világba, hogy éljünk

Óáltala" – vallja János apostol. (1János 4:9) Evangéliumának is ez a nyitánya: "Kezdetben volt az Ige... Az Ige testté lett, közöttünk lakott, és láttuk az Ő dicsőségét..." (János 1:1-14)

Kicsoda Jézus? "...Isten dicsőségének a kisugárzása és lényének képmása..." (Zsidók 1:3) "...megjelent a mi üdvözítő Istenünk jósága és emberszeretete" Őbenne. (Titusz 3:4) De mi testté lételemnek végső célja? "Isten elküldte Fiát a világ Üdvözítőjéül, és aki vallja, hogy Jézus az Isten Fia, abban megmarad az Isten, és ő is az Istenben." (1János 4: 14-15) István – az első vértanú – látta Istent és Jézust. "Drágának tekinti az Úr az Övéi vértanúságát [...] az Úr nevét hirdetem." (Zsoltár 116:15-17) János névünnepén – december 27 – azt kéri, "hogy szeressük egymást" (2János 5), s így összegzi szolgálatát: "Ami kezdettől fogva volt, amit szemünkkel is láttunk [...] azt hirdetjük az élet igéjéről" (1János 1:1) Az Úr Jézus egyiptomi menekülését a betlehemi kisfiúk, aprószenetek – december 28 – megöletése követte: "Hang hallatszott Rámában, nagy sírás és jajgatás. Ráhel siratta gyermekeit..." (Máté 2:18)

Karácsony után is el tudjuk-e mondani, hogy mi is "ismerjük és hisszük azt a szeretetet, amellyel Isten szeret minket"? (1János 4:16a) S az év elmúltával a testté lett Fiúról is így tudunk-e szólni: "A Te trónusod örökké megáll, ó, Isten [...] és esztendeid nem fogynak el." (Zsidók 1:8,12) Kívánom, hogy éld át "az Úr érkezésének" csodáját: "Szív, örülj, higgy, remélj! / Isten szent Fia jött ma hozzád." (Ev. Énekeskönyv 167: 3.)

Garai András - e.é.

NAGY ÖRÖM, KIS ÖRÖMÖK

"Ne féljétek, mert nagy örömet hirdettek néktek!" Az angyalok által hirdetett nagy öröm az egyetlen öröm, ami kis örömökre bomlik, mert hiába próbálsz te és én a kis örömeket összegyűjteni nagy örömmé, nem állnak össze. De ez a nagy öröm mindig felbomlik kis örömökre. Ez a nagy öröm Jézus Krisztus, Aki, ha egyszer kézbe vesz minket, akkor sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelemségek, sem jelenvalók, sem magasságok, sem mélységek, sem hatalmak – senki ki nem ragadhat minket az Ő örökkétartó szeretetéből.

Anon.

AZ AMEK KÖZGYŰLÉSÉRŐL RÖVIDEN

Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia december 5-én Clevelandban tartotta 33. biennális közgyűlését – hazai, magasbeosztású vendégek részvételével megtisztelt, kedves és családias hangulatú összejuvételét. A közgyűlésről, vendégeink egyéb szolgálatáról részletes beszámolót az "Erős Vár" 2010 februári számában közlünk. Itt csupán a Főesperesi Jelentés bevezetőjét és a közgyűlésen hozott határozatokat tesszük közzé:

A Főesperesi Jelentés bevezetője

Főtisztelendő és Nemes Közgyűlés!

Jelentésemet – az ige bátorítására: "Minden gondotokat Órea vessétek, mert Neki gondja van rátok" (1Péter 5:7) – hálaadással kezdem, hálaadással annak az Istennek, Aki arra biztat, hogy gondjainkat Reá bizzuk, s Ő azokat nagy kegyelemmel helyettünk viseli és javunkra oldja fel. Másképpen nem is lehet, hiszen talán már évekkel ezelőtt fel kellett volna adnunk ezt az északamerikai magyar evangélikusságot érintő szolgálatot. Jól tudjuk, hogy az arány 3% a magyarság tömbjében, de az is tény, hogy itt a szórványban még azokban a városokban, ahol magyarok tömörültek, ez a 3% sehol sem vált kimutathatóvá, összegyűjthetővé. Ez állt a nagy bevándorlások idején is, azokban az időkben, amelyekbe visszanyúlunk Konferenciánk gyökerei. 1920 táján már volt Magyar Evangélikus Konferenciáról hivatalos említés. Aztán az 1930-as években ún. Luther Szövetség igyekezett a magyar evangélikus szórványt egybefogni, mígnem 1941-ben az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia létesült, mely hol szélesebbkörű, hol leszűkült szolgálatát a mai napig is végezni igyekszik. Teszi ezt abban a tudatban, hogy a rólunk mindenkor gondot viselő Istenben bízva ez a szolgálat, bármennyire korlátozott legyen is, nem hiábavaló.

A közgyűlés határozatai

- A Konferencia tisztelettel és szeretettel köszönti dr. Fabiny Tamás püs-

pököt, a Magyarországi Evangélikus Egyház külügyi képviselőjét, és Pröhl Gergelyt, a Magyarországi Evangélikus Egyház országos felügyelőjét; megköszöni aktív részvételüket a közgyűlésen, mellyel bensőségesebbé tették a Magyar Evangélikus [Világ] Konferenciához fűződő kapcsolatokat, s megkéri őket, hogy mind a MEE, mind a MAEK felé vigyék el a Konferencia hittestvéri köszöntését.

- A Konferencia megköszöni a clevelandi Gloria Dei Ev. Egyházközségnek, hogy 33. közgyűlése céljára használhatta gyűléstermét és egyéb helyiségeit.
- A Konferencia második olvasásra érvényesíti az Alkotmány 2007-ben módosításra jóváhagyott VI.1. paragrafusát: "A Konferencia, mint a Magyar Evangélikusok Tanácskozó Testülete Magyar Evangélikus Konferencia alapítótagja, készségesen ápolja hagyományos kapcsolatait a Magyar Evangélikusok Tanácskozó Testületéhez Magyar Evangélikus Konferenciához tartozó egyházakkal és közösségekkel, valamint a világ bármely más táján működő magyar evangélikus gyülekezettel vagy lelki-gondozó szervezettel."
- Konferencia a Szentírás tanítása értelmében elhatárolja magát az "Evangelical Lutheran Church in America" egyház 2009. évi országos közgyűlése azon döntéseitől, melyeket az emberi szekszualitás, a homoszekszualitás, és kapcsolatosan a lelkészszentelési feltételek kiterjesztése tárgyában hozott.
- A Konferencia teljes együttérzéssel van a clevelandi magyar római katolikus testvérek problémái iránt; sajnálatát fejezi ki a Szent Margit templom bezárása és a Szent Imre templom bezárással való fenyegettsége miatt, s kívánja, hogy a Vatikánhoz benyújtott fellebbezésnek olyan eredménye legyen, mely nemcsak az érintett egyházközségek, hanem az egész clevelandi magyar kolónia javát is szolgálja.

- A Konferencia megköszöni az intézőbizottság hathatós működését a 2007-2009-es bienniumban, s miután az ügyvitelt minden tekintetben rendben találta – ez a 2007. évi Jegyzőkönyv, az idei Főesperesi Jelentés, a Pénztárosi Jelentés, és a Könyvvizsgálati Jelentés egyhangú elfogadását jelenti –, személy szerint és testületileg is számukra a felmentést megadja, kérve szolgálatuk folytatását mandátumuk lejártáig. AMEK

Adományok nyugtázása

Köszönettel nyugtázzuk a szeptember 28-a és december 5-e között vett adományokat.

•AZ "ERŐS VÁR"-RA

Minden előfizetés a címszalagon kiemelten jelzett év végén jár/járt le. Előfizetések vételét a címszalagon jelezzük; itt a feltűlfitetéseket, stb. soroljuk fel:

\$30: Gösi Irma *ajándékelőfizetésre is* (FL).
\$18: Irsay Nandine *ajándékelőfizetésekre* (CA),
\$15: Balázs Irén *ajándékelőfizetésre* (PA),
 Rác Zsuzsanna *ajándékelőfizetésre* (OH), **\$14:** vonHefty Frigyes (CA), Tomaszek László *ajándékelőfizetésre* (OH), Vajda István *ajándékelőfizetésre* (FL), **\$7:** Jókay Edit (IL). **\$5:** Bakó László (ON), Miklós Jolán (BC).

•AZ A.M.E.K. SZOLGÁLATÁRA

\$66: Berglund-Kellner Ilona (Sw.). **\$50:** Tomaj Gusztáv (PA). **\$40:** Kert Marianne (FL), **\$10:** Petrakovits Mária (IL).

•A.M.E.K. TAGSÁGRA

2010: Bakó László (ON), Bottlik Eszter (ON), Kert Marianne (FL), Miklós Jolán (BC), Molnár Virág (ON), N.-Fekete Ádám (Sv.), N.-Fekete Miklós (NJ), Petrakovits Mária (IL), Tomaj Gusztáv (PA), Tomaszek László (OH).

•ELŐFIZETÉSEKRŐL

Lapunkra az előfizetéseket és lapfenntartó adományokat Erős Vár névre és **P. O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038** címre kérjük beküldeni, de lehet előfizetéseket, stb. az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia **Hungarian Conference - ELCA, 1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505** címére is küldeni, megfelelő megjelöléssel.

Minden előfizetést és feltűlfitetést a beküldő értesítése szerint könyvelünk el. Többre azonban, mint három évre szóló előfizetést nem fogadunk el; az előálló "maradékot" adomány-nak tekintjük. Az adományt felsoroljuk, az előfizetés állását a címszalagon jelezzük. ✕

ERŐS VÁR (USPS 178-560) is published bi-monthly (February, April, June, August, October, December) by the Hungarian Conference in the Evangelical Lutheran Church in America, 1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505. Tel.: 216-221-3178. Fax: 216-227-9482. E-mail: AMEvKo@sbcglobal.net. Periodicals postage paid at Cleveland, OH. Editor: The Rev. Béla Bernhardt. Annual subscription: \$6 in the USA, US\$8 from Canada, US\$15 from overseas by air mail. — Az ERŐS VÁR az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia lapja. Szerkesztő és kiadó: Bernhardt Béla. Aláírt cikkekért írjuk felel. Előfizetés az Egyesült Államokban évi 6 US dollár, Kanadából 8 US dollár, tengerentúlról légipostán évi 15 US dollár. — Kérjük olvasóinkat, hogy címváltozásokat haladéktalanul bejelenteni sziveskedjenek. — Nyomda/Printers: Adkins & Co. Inc. 14541 Madison Ave., Lakewood, OH 44107. — Minden levelezés, előfizetés, adomány a feladó pontos címe feltűntetésével a lap alatti címére küldendő:

Postmaster, send address changes to: Erős Vár, P. O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038.

PROLONGÁLT KEGYELMI IDŐSZAK

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ TÖRTÉNETE 1956. NOVEMBER 1-E ÉS 1958. JÚNIUS 17-E KÖZÖTT
XXII. RÉSZ: TÁRGYALÁSOK AZ ÁLLAM KÉPVISELŐIVEL, 1957. NOVEMBER 12, 15, 25, ÉS 29

ELSŐ TÉMAKÖR: ELMÉLETI TISZTÁZÁS

Az 1956-os szabadságharc ötvenedik évfordulója alkalmából cikksorozatban emlékezünk meg azokról az eseményekről, melyek a Magyarországi Evangélikus Egyházat érintették azokban az időkben. Hálás köszönetet mondunk a cikksorozat szerzőjének, Nt. dr. Böröcz Enikő ev. lelkésznek, a hazai Evangélikus Országos Levéltár tudományos munkatársának. Sz.

*

Az 1957 novemberében folytatott tárgyalások – az 1948 tavaszán folytatott tanácskozásokhoz hasonlóan – döntő jelentőségűnek bizonyultak a Magyarországi Evangélikus Egyház (MEE) későbbi története szempontjából. A két mind a két esetben az volt, hogy kiknek a vezetésével, milyen belső és külső feltételek között, és milyen irányban folytatódik tovább az egyház élete és szolgálat.

A tárgyalások megkezdése előtt Horváth János közölte Ordass Lajossal, hogy az Állami Egyházügyi Hivatal (ÁEH) részéről ő maga, Miklós Imre, illetve Grnák Károly lesznek a tárgyalópartnerek. Azt is hozzátette, hogy ők a maguk részéről a MEE-ből a következő személyeket hívták be a tárgyalásokra: Grünvalszky Károlyt, Mekis Ádámot, Pálffy Miklóst illetve Szabó Józsefet. Ez utóbbi később – a tárgyalások döntő pontján – elhagyta a helyét, és az Ordass Lajos által vezetett ún. egyházi delegációhoz csatlakozott. Ennek tagjai Ordasson kívül: Túróczy Zoltán, Keken András, és Nagy Gyula voltak. Ordass szerette volna még az egyházi oldalhoz behívni Zászkaliczky Pál püspökhelyettest is, ehhez azonban az állami oldal nem járult hozzá. Az ÁEH által behívott evangélikus egyházi személyekre utalva, Ordass a tárgyalások során azt mondta, hogy olyan érzése van, mintha az ún. egyházi ellenzékkel kellene tárgyalnia, nem pedig az ÁEH képviselőivel. A felsorolt személyeken kívül – ugyancsak az ÁEH kérésére – a tárgyalások kellős közepén megjelent Vető Lajos volt püspök is.

A lezajlott megbeszéléseknek tulajdonképpen két témája volt: az egyik elméleti jellegű, a másik viszont nagyon is gyakorlati irányultságú. Az elméleti jellegű témát a MEE egyházpolitikai állásfoglalásának megfogalmazása jelentette. A gyakorlati jellegűt

viszont a személyi kérdések megtárgyalása. Eredetileg még további két témát is felvettek a tárgyalások agendájába. Azonban ezek megbeszélésére a tárgyalások megszakadása miatt már nem kerülhetett sor. A két elmaradt téma: az egyházi sajtó illetve a külföldi ügyek dolgainak megbeszélése lett volna. Így ezeket csak érintették. A tárgyalások folyamán a két legtöbbet beszélő személy a két delegáció vezetője: Ordass Lajos illetve Horváth János volt.

Horváth azzal indokolta a tárgyalások, illetve az első témával való foglalkozás szükségességét, hogy az AEH úgy érzi, hogy ők „túlterjesztettek” a MEE irányába, az azonban még a kötelezőt sem teszi meg. „A magyar evangélikus egyház az állam-egyház viszonyát illetően messze elmaradt a római katolikus püspöki kartól... Az az evangélikus egyház maradt messze el, akinek alapítója Luther Márton haladó gondolkodású volt. Egy haladó egyház elmaradt, és nem érti meg a haladást.” Erre a nem is burkolt vádra Ordass Lajos azzal válaszolt, hogy az egyház számára a primer dolog a saját küldetésének a teljesítése, és csak ezen keresztül – tehát indirekt módon – fogalmazhatja meg minden más dologhoz való viszonyát. Az egyházi oldalon ülők közül Nagy Gyula az evangélikus hitvallási iratokra való hivatkozással próbálta meg alátámasztani Ordass érvelését. Túróczy Zoltán arról beszélt, hogy mind az egyháznak mind az államhatalomnak van kompetenciája, és kinek-kinek a magáét kell megfogalmazni és jól képviselni. Szerinte az állam-egyház viszonya „nagyon jó”, voltak sokkal rosszabb idők is. Keken András szerint a MEE tartózkodása őszinteséget takar, és annak a véleményének adott hangot, hogy ezt a kérdést bizonyos, baloldali elkötelezettségű belső-egyházi körök feszegetik.

Az államhatalom által meghívott egyházi személyek közül Szabó József a direkt politizálás veszélyeire hívta fel a figyelmet. Ugyanakkor készséggel elismerte, hogy van mit javítani a szocializmushoz való viszonyon. Grünvalszky Károly arról beszélt, hogy szerinte a hitbeli és hitvallásos közösség nem jelent olyan erős összekötő

kapcsot, hogy az „felülírhatná” a politikai állásfoglalások terén megjelenő különbségeket. Pálffy Miklós még ennél is konkrétabb volt. Ő ugyanis kijelentette, hogy az 1956 novemberében hivatalba lépett egyházi vezetés elhagyta a lutheránus örökség talaját, mivel a tartózkodás és a semlegesség elvei a világi ügyeket illetően nem evangélikus sajátosságot takarnak. Mekis Ádám – érezve, hogy az előző két megszólalás túlságosan is direktre sikerült – megpróbált kiegyenlítődést elérni. Egyfelől annak a meggyőződésének adott hangot, hogy a teológiai alapról nem lehet lelépni, másfelől azonban azt hangsúlyozta ki, hogy szerinte is sokkal több hálát kellett volna mutatni az államhatalom irányába.

Az elméleti kérdéshez a második tárgyaláson is visszatértek. Mintegy összefoglalásként Horváth János arról beszélt, hogy az egyház illetve a világ szabadságának a kérdése szorosan összefügg az éppen uralmon levő hatalom szabadság-fogalmával. Szerintesehol sincs teljes szabadság, mert, aki éppen uralkodik, az mondja meg, hogy az meddig terjedhet. Ordass Lajos viszont a maga részéről azt a véleményét hangoztatta, hogy az egyház feladata az, hogy hirdesse az evangéliumot, kiszolgáltassa a szentségeket, és ennek megfelelően viselkedjék. Hozzátette, hogy a MEE vezetői és tagjai tudomásul veszik a Magyar Népköztársaság államformáját, azt, hogy egy szocialista társadalomban élnek. Azonban ki mondta, hogy az egyháznak az államhatalom felé az a legfőbb küldetése, hogy figyelmeztesse arra, hogy Istentől adott kötelessége Isten törvényeinek megtartása, és a törvényesség és igazságosság képviselése.

Az első téma megtárgyalásánál világgossá vált, hogy alapvető véleménykülönbségek vannak az egyház és államhatalom képviselői között. Ez kiterjedt mind az egyház küldetésének, mind pedig a küldetéséből fakadó kötelességeknek a kérdéseire. Ezen a háttéren már előre látható volt, hogy a kiinduló pontok alapvető eltérése miatt a második témánál, ti. a személyi kérdések megtárgyalásánál kemény összeütközések várhatók. [Folytatása következik]

Dr. Böröcz Enikő ev. lelkész, egyháztörténész.

AMIKOR KARÁCSONYT BETILTOTTÁK

NO PERSZE,

az ateisták! – gondoljuk rögtön. Pedig tévedünk: az ateistáknak, akár keleten, akár nyugaton, semmi problémát nem okozott karácsony megünneplése, sőt, nagy bevetéssel és leleményességgel tették azt. Hiszen nem kellett más, mint előhalászni a régi szokások kellekes ládájából keleten Tél apót, nyugaton Karácsony apót, akik prémes bundában, rénszarvasok által húzott szánkón vagy helikopteren megérkezve lelkesítik mind a szocialista- mind a konzervatív társadalom embereit az ajándékozásra, a vig ünnepelésre. Hol itt a probléma? A nagy, zsidócsillagban, a "család ünnepén" ki gondol még a világ Megváltójának eljövételére?

DE HA NEM

az ateisták, akkor ki tilthatta meg karácsony ünnepelését? Az előzőket figyelembevéve, logikus a következtetés: A puritánok, mégpedig Angliában, Cromwell Oliver kormányzása alatt. 1642 és

1652 között számos rendeletet adtak ki, amellyel betiltották mind a karácsonyi Istentiszteleteket, mind az ünneplést. Cromwell törvényhozó puritánjai szemében karácsony hivatalosan a *legnagyobb istentelenségnek* számított. Szerintük az ünnep emberi találmány, amely régi pogány szokásokra és hiedelmekre alapul a Biblia helyett, és pazarlásban, eszem-izomban, hazárdjátékokban, és koldulásban csúcsosodik ki. Emellett, mint szigorú reformátusok, az ünneplést, amelyben szerintük túl nagy szerep jut Máriának, mint pápista szokást is elítélték.

AMINT ANGLIÁBAN

a protektorátus után újra király került a trónra, rögtön visszaállították karácsony ünnepnapját. A szigorú református Skóciában ez körülményesebb volt. Bár a skót reformátor, *John Knox* már a 16. században törölte karácsonyt, mint pápista ünnepet, a döntése sok helyütt ellenkezést váltott ki és nem egy karácsonyi Istentiszteletet tartó lelkészt bocsátottak el, börtönöztek be, vagy száműztek. Vagy 200 éven

át nem volt hivatalos ünnep Skóciában a karácsony és csak a 19. század közepén békült ki a skót egyház a népi tradícióval, bár az ünnep megtartása még 1953-ban is vita tárgya volt.

AMERIKÁBA

a kivándorló puritánok, a "*pilgrim fathers*" vitték át a karácsony-elleneséget. 1659-ben Connecticut és Massachusetts államokban, Cromwellék mintájára betiltották az ünnepet, sőt még a tradicionális ételeket is. Bár öt évvel később megszüntették a tilalmat, de 1681-ben egy kormányzó csak katonai kísérettel mert elmenni a karácsonyi Istentiszteletre, 1706-ban pedig Bostonban bevették egy anglikán templom ablakait a karácsonyi Istentisztelet alatt. Ezen a helyzeten csak a 19. századi német és ír nagy bevándorlóhullám vetett véget, amely végleg meghonosította karácsony megünneplését.

ÉS MI

vajjon mit ünneplünk karácsonykor?

Németből fordította Gémes István

MEGINT A POSTASZOLGÁLATRÓL

Előző számunkban már "panaszkodtunk", hogy mennyire szabályozzák lapunk küldési módját, hogyan kell a lapot hajtogatni, címezni, és úgy zárni, hogy azt szortírozó gép "kezelhesse". Ennek okán határoztuk el, hogy az USA-beli példányokat is borítékolva küldjük Olvasóinknak, hiszen a kanadai és tengerentúli példányokat már régen borítékolva kell postára adni.

A legújabb froclizás az, tekintettel arra, hogy az US postaszolgálat billióssal küzd, hogy ellenőrizni kívánják – joguk van ehhez –, hogy a lapot, mivel, "non-profit" és "periodika" kategóriába tartozik, vajjon szigorúan a szabályokhoz alkalmazkodva adjuk-e ki (nem lehet benne hirdetés, stb.).

A bökkenő az, hogy a felvevő hivatalban nincs magyarul értő személyzet, s a követelmény ezért az, hogy szórólírára való fordítást mellékeljünk a szállítólevélhez az ún. tömegposta feladásakor ... mindezt 79 év után! Ezt a számot még átengedték fordítás nél-

kül, de 2010-zel választás elé állítottak. Vagy fordítással bíbelődünk, vagy átterünk elsőosztályú postázásra

Az AMEK intézőbizottsága, mint kiadótisztület, úgy döntött, hogy az "Erős Vár" az új évvel levélként kerüljön kiküldésre, csakúgy, mint Kanadába és tengerentúlra.

Ennek a döntésnek hármashatásos következménye van: (1) A lappéldányokat nem kell előszortírozni irányítószámok szerint. (2) Mindegyik borítékolt példányra bélyeget kell tenni. (3) A kiadási költség jelentősen megnövekszik.

Mindezt azzal a bizalommal és reménnyel osszuk meg Olvasóinkkal, hogy e szükséges változások iránt megértéssel várnak, s anélkül, hogy az "előfizetési" díjon változás esnék, felülfizetésekkel/adományokkal lehetővé teszik a költségnövekedés elviselését. Szíves készségüket előre is hálálisan köszönjük! – Szerk.

LE GKÖZELEBBI LAPZÁRTA
2010. JANUÁR 15.

NÉZZETEK A SZÍVETEKBE

"Nézzetek a szívetekbe karácsonyos szemmel, őszinte és becsületes lélekkel. S ha azt látjátok az önkeresés után, hogy szíveteknek valamelyik zugában rosszindulat, irigység, keserűség vagy bármiféle más tisztátalan érzés lakozik valamely magyar testvéretekkel szemben, gyomláljátok ki gyorsan, mielőtt véglegesen és halálosan megmérgeznék benneteket az életet. Nyissátok meg szíveteknek minden ablakát, és eresszétek be oda a napfényt, hadd pusztítson ki belőletek minden sötétséget ezen a karácsonyon. A civódások, pártoskodások nemzetéből változtatok át a szeretet nemzetévé, s lássátok meg, attól a pillanattól kezdve veletek lesz az Isten. Megmaradásunknak, megmaradástoknak ez az egyetlen lehetősége.

Adjon az Isten boldog, áldott karácsonyt és szeretetben gazdag új esztendőt mindannyiútoknak."

Wass Albert: Karácsonyi levél-részlet

AZ EGYHÁZ HÍREI OTTHONRÓL

• Pröhle Gergelyt, a Magyarországi Evangélikus Egyház országos felügyelőjét a Német Szövetségi Köztársaság diplomáciai érdemeit és a német-magyar jóviszony érdekében végzett munkásságát méltányolva az állami érdemrend elsőosztályú tisztikeresztjével tüntette ki. / Dr. Pósfay György ny. lelkész a hazai Oktatásiügyi Minisztérium Károli Gáspár-díjjal, a hazai ev. egyház Ordass Lajos-díjjal tüntette ki a magyarságért, ill. a magyar és világevangelikuság érdekében végzett szolgálataiért. / Böjtös László clevelandi tb. főkonzul közéleti munkásságát és szolgálatát Prónay Sándor-díjjal, Benhardt Béla főesperes,

AMEK-elnök szervező és szerkesztő munkáját Ordass Lajos-éreléremmel méltányolta a hazai ev. egyház.

• A Bp.-Fasor Ev. Gimnázium "újkori" beindulásának huszadik évfordulója alkalmából tartott emlékezősorozatnak a záróeseménye ünnepi hangverseny volt, melyen zenei pályára lépett öregdiákok, zeneművész szülők, mai tanulók, volt és jelenlegi tanárok vállaltak szerepet. A műsorban Bach-, Kodály-, Hubay-, és Dohnányi-művek hangzottak el.

• Pilsen a templomépítés 225., Nagymóton a templomépítés 100, Vácott a parókiaépítés 80. óvodaletesítés 15., Szerecsényben a templomi alapköletétel 60. évfordulóját ünnepelte, Bicskén, Nagyvelegen, Szarvason (Ótemplom) felújított templomát vette ünnepélyesen használatba az ev. gyülekezet

• November derekán Révfülöpon tartott teológiai konferencián emlékeztek meg arról, hogy huszonöt éve, 1984-ben tartották meg az Evangélikus Világszövetség esedékes nagygyűlését akkor vasfüggönymögötti országban, Magyarországon. A konferencián a nagygyűlés kiértékelésével is foglalkoztak.

• Nagy sikerrel tartották meg a 2. Evangélikus Katalin-bált, Budavárban. A bál fővédnöke Pröhle Gergely országos felügyelő volt. A bál kapcsán tartott tombola teljes bevételét a sárszentlőrinci ev. cigánymisszió támogatására fordítják.

• Első tanéve elindulásának századik évfordulóját ünnepelte a Luther Márton Szakkollégium, közismertebb nevén Luther Otthon. A november 13-i emlékkonferencia a kollégium eredeti helyén, a Magyarországi Evangélikus Egyház budapesti, Üllői út 24. szám alatti épületében volt, amelynek falán tábla hirdeti, hogy egykor – igaz, mindössze néhány hónapig – Maléter Pál, az 56-os szabadságharc mártír minisztere is lakója volt az intézménynek. A hallgatóság soraiban két különböző, de az otthon iránt érzett belső elkötelezettségben azonos korosztály tagjai foglaltak helyet: az egykori Luther otthonos "öregdiákok" és a mai egyetemi, főiskolai hallgatók.

• Ünnepi Istentiszteleten emlékeztek meg a Honvédelmi Minisztérium Pro-

testáns Tábori Lelkészi Szolgálatára újraindításának tizenötödik évfordulójáról a budavári ev. templomban. Az eseményen dr. Lackner Pál (ev.) dandártábornok, protestáns tábori püspök hirdette Isten igéjét.

• Abból az alkalmból, hogy könyvtárából kerekén hatszáz kötetet, közöttük, emigrációs kaidványokat is a Békéscsbai Evangélikus Gimnáziumnak adományozott Pátkai Róbert ny. angliai ev. püspök, az intézet egyik termében ún. "Pátkai olvaósarkot" szentelt fel.

• Anyugati (Dunántúli Ev. Egyházkerületben Bencze András székesfehérvári lelkészt választották meg püspökhelyettesül.

• A Kárpátmedence legszebb, Európa egyik legnagyobb pályaudvara, a budapesti Keleti pályaudvar százhuszonöt éves.

• A magyar tudomány ünnepe alkalmából rendezett tudományos konferenciát az Evangélikus Hittudományi Egyetem. A többféle évforduló kapcsán meghirdetett ülés résztvevői először is megemlékeztek az 1734. október 20-án, III. Károly magyar király által kiadott úgynevezett második Carolina Resolútióról, melyben az uralkodó kijelölte a protestáns egyházkerületek határait. Protestáns történelmi egyházkerületeink – beleértve a ma is fennálló négy református egyházkerületet – ilyenformán 275 éve nyerték el területi határaikat. Az evangélikusok akkor alakították ki a bányai, a dunántúli, a dunáninneni, és a tiszai egyházkerületet, melyek helyébe szervezték a II. világháború utána déli és az északi, majd a fordulat után területi átrendezéssel még a nyugati (dunántúli) egyházkerületet. Ev. Élet et al.

GYŰLEKEZETI HÍREK

— folytatva a 8. oldalról —

gokat a Kórusba. Nagyon jó lelki közösség, baráti csoport, akik szeretünk énekelni, az Isten dicsérméi, együtt lenni, egymást meghallgatni és elfogadni, és másoknak szolgálni. ■ Beteg, magányos testvéreinkért imádkozunk, különösen Brachna Etelért. Jelenleg a Luther Otthonban van, Isten legyen vele. ■ Isten földrejtett szeretete töltse be mindannyiunk szívét lelki békességgel, áldott karácsonyt, szeretettel, Tamásy Éva. ev. lelkész. ■

Itt a karácsony!

Itt a karácsony!

Itt a Megváltó!

Szálljon az égig boldog énekszó!

Eljött a mennyből.

Emberré lett.

Ő hoz a földre békességet.

Itt a Megváltó!

Itt a szeretet!

Elhagyott, árva senki nem lehet

Eljött a mennyből.

Emberré lett.

Ő hoz a földre békességet.

Szálljon a jó hír!

Vigyük szerteszét!

Hirdessük Isten nagy szeretetét!

Eljött a mennyből.

Emberré lett.

Ő hoz a földre békességet.

Hirdessük szóval,

tettel, lélettel:

Jézusban Isten szívére ölel!

Eljött a mennyből.

Emberré lett.

Ő hoz a földre békességet.

Itt a karácsony!

Itt a Megváltó!

Szálljon az égig boldog énekszó!

Eljött a mennyből.

Emberré lett.

Ő hoz a földre békességet.

-Türmezei Erzsébet

GYÜLEKEZETI HÍREK

Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia
Elnök: Bernhardt Béla főesperes
1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107
Tel.: (216) 221-3178
E-mail: AMEvKo@sbcglobal.net

CLEVELAND – ELSŐ

Beszolgáló lelkészek: Juhász S. Ferenc
és Tamásy Zoltán.

Templom és lelkési hivatal: 2830 Martin Luther King Blvd. (44104). Tel.: (216) 721-7074. Vasárnapi Istentisztelet de. 10:15 órakor, angol-magyar. Mihályi Ernő gondnok telefonja 561-7316. A lelkész telefonszáma: 941-2212.

TORONTO

Lelkész: Tamásy Éva

Beszolgáló lelkész: Tamásy Zoltán

Templom: 116 Bond Street. Lelkési hivatal: 3245 West 98th Street, Cleveland, OH 44102-4601, USA; tel. (216) 961-6895. Felügyelő: Dr. Mekis Éva, 34 Langbourne Pl., North York, ON M3B 1A9 (minden posta ideküldendő); tel. (416) 441-9300. Istentisztelet, július-augusztus kivételével, a hó 2. és 4. vasárnapján du. 4-kor.

Szeretettel hirdetjük a Testvéreknek, hogy karácsonyi Istentiszteletünk úrvacsoraosztással december 27-én vasárnap du. 4-kor lesz. ■ Szeretettel gondoljunk azokra a testvéreinkre, akik betegség, gyengeség miatt nem tudnak eljönni az Istentiszteletünkre; különösen Babos Sándorra és kedves feleségére, Katóra. A Jóisten adjon nekik erőt, hitet! ■ Jézus földrejött szeretete, annak elfogadása tegye áldottá karácsonyi ünnepszenteletünket és legyen velünk az elkövetkező esztendőben is. Áldott új esztendőt – B. Ú. É. K. – bízzuk újra életünket Krisztusra! ■ Lelkipásztori szeretettel, Tamásy Éva és Zoltán ev. lelkészek.

CLEVELAND – NYUGAT

Lelkész: Tamásy Éva

Templom: West 98th St. és Denison Ave. Lelkési hivatal: 3245 West 98th Street (44102). Tel.: (216) 961-6895. Istentisztelet minden vasárnap de. 9:30-kor angolul, 10:45-kor magyarul, Gyermekistentisztelettel is. Úrvacsoraosztás a hó első vasárnapján és ünnepnapokon.

Szeretettel hirdetem alkalmainkat. ■ December 13-án 12:30-kor ebédelt tartunk Szent Királyi János tetsvérünk emlékére az MHBK-val együtt. János bácsi hűségese egyháztagunk volt, aki az idén márciusban hunyt el. Az ebédünk menüje: Leves, sült kacsacomb, párolt káposzta, krumplicipüré, saláta, sütemény, kávé. 16 dolláros áron. Szeretettel várjuk Testvéreinket. ■ Szentestén, december 24-én csütörtökön este 11-kor angol nyelvű Istentisztelet úrvacsoraosztással. ■ Karácsony napján, december 25-én pénteken de. 10:45-kor magyarul Istentisztelet úrvacsoraosztással, a Kis Magyar Kórus és magyar iskolásaink szolgálatával. ■ Karácsony másnapján, december 26-án szombat de. 10:45-kor magyarul Istentisztelet. Ugyanezen a napon du. 5-kor **KARÁCSONYI KONCERT** a templomban. A Kis Magyar Kórus karácsonyi lelki feltöltődést szeretne nyújtani a zene hangjain keresztül, természetesen lesz vers és áhitat; gyermekeink is énekelnek majd. Utána finom vacsorára várjuk Önöket! ■ Január 1-én pénteken du. 4:30-kor van a magyar iskola gyülekezetünkben. ■ Csütörtökön este 8-kor a Kis Magyar Kórus tartja pórbaít; szeretettel hívunk új ta-

— folytatva a 7. oldalon —

Mindennapi kenyér

Utmutató a Biblia olvasásához

2010 JANUÁR

1. Jézus neve ünnepe/Új év napja
Filippi 2:5-11 – Lukács 2:15-21

2. Józsué 24:1-26 – János 1:1-18

KARÁCSONY U. 2. VASÁRNAP

Heti ige: Kolossé 3:17

3. Efezus 1:3-14 – Lukács 1:68-75

4. 1Mózes 21:-7 – János 1:19-28

5. 1Mózes 9:12-17 – János 1:29-51

6. HÁROMKIRÁLYOK ÜNNEPE

Efezus 3.1-12 – Máté 2:1-12

7. 1János 3:1-6 – János 2:1-12

8. 1János 2:12-17 – János 2:13-25

9. Efezus 4:17-24 – János 3:1-15

VÍZKERESZT VASÁRNAPJA

Heti ige: Róma 8:14

10. Ap.Csel. 8.13-17 – Lukács 3:15-22

11. Ap.Csel. 10:37-48 – János 3:14-21

12. Józsué 3:9-17 – János 3:22-36

13. Kolossé 2:1-7 – 5Mózes 1:1-18

14. Márk 10:13-16 – 5Mózes 1:19-33

15. Lukács 12:49-53 – 5Mózes :34-46

16. Máté 6:6-13 – 5Mózes 2:1-15

VÍZKERESZT 2. VASÁRNAPJA

Heti ige: János 1:17

17. 1Korinthus 12:1-11 – János 2:1-11

AZ ÖKUMENIKUSIMAHÉT ELSŐ NAPJA

18. 128. Zsoltár – 5Mózes 2:16-25

19. Mérék 2:23-28 – 5Mózes 3:12-29

20. Lukács 16:14-18 – 5Mózes 4:1-14

21. Ap.Csel. 15:22-32 – 5Mózes 4:15-24

22. János 7:1-13 – 5Mózes 4:25-40

23. Ézsaiás 62:1-5 – 5Mózes 5:1-22

VÍZKERESZT 3. VASÁRNAPJA

Heti ige: Lukács 13:29

24. 1Korinthus. 12:12-31 – Lukács 4:14-21

AZ ÖKUMENIKUS IMAHÉT UTOLSÓ NAPJA

25. 2Korinthus 3:9-18 – 5Mózes 5:23-33

26. 19. Zsoltár – 5Mózes 6:1-9

27. János 3:31-36 – 5Mózes 6:10-25

28. Jelenések 1:1-8 – 5Mózes 7:1-11

29. János 8:12-20 – 5Mózes 7.12-26

30. 4Mózes 6:22-27 – 5Mózes 8:1-10

VÍZKERESZT 4. VASÁRNAPJA

Heti ige: Dániel 9:18

31. 1Korinthus. 13:1-13 – Lukács 4:21-30

2010 FEBRUÁR

1. Lukács 19:1-10 – 5Mózes 9:1-21

2. Jézus bemutatása a templomban
Zsidók 2:14-18 – Lukács 2:22-40

3. Máté 10:40-42 – 5Mózes 9:22-29

4. 1Korinthus 3:1-8 – 5Mózes 10:1-9

5. János 2:13-22 – 5Mózes 10:10-22

6. 1Korinthus 1:26-31 – 5Mózes 11:1-12

VÍZKERESZT 5. VASÁRNAPJA

Heti ige: Zsidók 3:15

7. 1Korinthus 15:1-11 – Lukács 5>1/11

8. 138. Zsoltár – 5Mózes 11:13-32

9. 2Mózes 7:1-13 – 5Mózes 12:1-12

10. Márk 6:1-6 – 5Mózes 15:1-11

11. Lukács 6:43-49 – 5Mózes 15:12-18

12. János 12:34-42 – 5Mózes 16:1-17

13. Máté 13:31-35 – 5Mózes 16:18-20

VÍZKERESZT 6. VASÁRNAPJA**URUNK SZÍNEVÁLTÓZÁSA**

Heti ige: Ézsaiás 60:2

14. 1Korinthus. 15:12-20 – Lukács 6:17-26

15. Lukács 13:31-35 – 5Mózes 17:14-20

16. Lukács 5:33-39 – 5Mózes 18:9–19:13

17. Hamvazószerda/Böjtkezdet

2Korin. 5:20–6:10 – Máté 6:1-8,16-21

18. Zakariás 7:2-13 – 5Mózes 24:6-22

19. János 8:21-30 – 5Mózes 26:1-15

20. Dániel 5:1-7,17-30 – 5Mózes 30:11-20

BÖJT 1. VASÁRNAPJA

Heti ige: 1János 3:8

21. Eóma 10:8-13 – Lukács 4:1-13

22. 1János 3:7-12 – 5Mózes 31:1-8

23. Jób 1:1-22 – 5Mózes 34:1-12

24. Mátyás apostol emléknapi

Ap.Csel. 1:15-26 – Lukács 6:12-16

25. Jakab 4:1-10 – János 11:1-10

26. Zsidók 2:11-18 – János 11:11-19

27. Jelenések 20:1-6 – János 11-20-31

BÖJT 2. VASÁRNAPJA

Heti ige: Róma 5:8

28. Filippi 3:17–4:1 – Lukács 13:31-35.

Amit a szerkesztőség kér

Szeretettel kérjük, hogy a mellékelt "befizetőlapot" megfelelően kitöltve csatolt csekkel vagy pénzesutalvánnyal együtt a választóborítékban beküldeni szíveskedjenek. Legyen hálaadás mindnyájunkban, hogy az *Erős Vár* immár 79 éve szolgálhatja az északamerikai magyar evangélikusságot és másokat is olvasótáborunkban. Jó rendezni az előfizetéseket és még a hátralékokat is, ha vonatkozik. Tegye azonban minden olvasónk meggondolás tárgyává, hogy szórványközösségünk erősítésére nem vállalna-e tagságot az Amerikai Magyar Evangélikus Konferenciában (az évi 20 dolláros tagdíjban az előfizetés is benne van). A lapkiadás mellett az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia egyéb tevékenységét tagdíjából és a tagdíjakat is meghaladó szeretetadományokból végezheti csak, eddig alakulása óta éppen 68 éven át. Előre is köszönetet mondunk minden befizetésért. – Szerk.